

Irmologion J 002 (MB-50)

Jeden z najstarších ruténských irmologionov¹

Rukopis J002 je datovaný na prelom 16. a 17. storočia a je možné, že je dokonca starší ako povestný suprasľský irmologion. Je takmer neuveriteľné, že sa rukopis zachoval celý.

Najstaršia historická poznámka v ňom pochádza z r. 1649 a oznamuje, že moskovčan I. Treteckij presídlený do Ľvova venuje tento irmologion Ľvovskému bratstvu pri chráme Jána Bohoslova.

Text je písaný dosť nečitateľným písmom a ako je až do konca 17. storočia bežné, obsahuje relikty chomonie a ruskej výslovnosti (zámena neprízvučného *o* hláskou *a*, *jať* prepisované ako *e*).

Nápevy sú zaznačené kyjevskou notáciou s notami dvojnásobnej dĺžky v porovnaní s neskoršími rukopismi (podobne ako v J029 a iných rukopisoch do cca. polovice 17. storočia). Hojne sa využívajú predznamenanania, ale niekedy aj odrážky! Obsahuje nápevy bulharského a znamenného rospevu, ktorý je (pri naslávnjej stichire Uspenia) nazvaný v protiklade k bulharskému ako *ruský*.

Perla dobovej politickej múdrosti:

Amen Iako Bože day,
aby wszystka roś poszła w ray,
a lachy do pekła day.

¹ Rukopisný irmologion J002 (tj. č. 2 v Jasinovského katalógu) je uložený v Ľvovskej vedeckej knižnici v zbierke Centrálného baziliánskeho archívu pod číslom MB 50. Predtým bol majetkom Onufriovského monastiera v Ľvove. Dnes je dostupný ako faksimile vydanie: *Das Lemberger Irmologion*, ed. J.Jasinov'skyj & C. Lutzka, Boehlau Verlag (Koelln-Weimar-Wien) 2008.

Obsah a poznámky:²

OKTOICH – dogmatik a druhý bohorodičen na večierni, sidálny (4 ks), stepenna, irmosy

1	Hlas 1
8	Hlas 2
15	Hlas 3
22	Hlas 4
30	Hlas 5
37	Hlas 6
44	Hlas 7
51	Hlas8

SVIATKY – MINEA a TRIODION

61	Narodenie presv. Bohorodičky – irmosy 2. a 8. hlasu
64	Povýšenie sv. Kríža – irmosy 8. hlasu
68	Uvedenie presv. Bohorodičky do chrámu – irmosy 1. hlasu
71	Kristovo Narodenie – <i>Avhustu jedinonačálnomu, S nami Boh, Sláva vo výšních</i> (po 50. žalme), irmosy 1. hlasu 2 kánonov, svitílen, naslávná stichira na <i>Chvalite</i> 2. hlasu, <i>Vsjačeskaja dnes</i> (po 50. žalme)
81	Bohояvlenie – naslávná stichira večierne (2. hlas) <i>Priklonil jesí hlavu</i> , irmosy 2. hlasu
88	Stretnutie Pána – irmosy 3. hlasu
91	Zvestovanie – <i>Archánhelskij hlas</i> , vybrané irmosy 4. hlasu
92	Petra a Pavla – stichiry večierne 2. hlasu <i>Kíimi pochvál'nymi</i> , irmosy 4. hlasu (sviatku aj iné)
97	Preobraženie – irmosy 4. hlasu
100	Uspenie – irmosy 1. hlasu, osmohlasná stichira <i>Bohonačálnym manoveniem</i> bulharská a tá istá aj ruská
108	Usiknovenie – irmosy 2. hlasu
111	rôzne irmosy 4. hlasu
112	Bohояvlenie – stichira na Chválach (2. hlas) <i>Dnes Christos na Iordán</i> , tropár večierne <i>Hlas Hospódeň</i> (8. hlas ruský), <i>Dnes vodnii osveščajutsja, Jáko čelovík, Priamo hlásu, Vospoím vírnii</i> (naslávník, hlas 6).
117	Vybrané irmosy 8. hlasu
118	Kristovo narodenie – kondak (hlas 3 znamenný)
119	<i>Dostójno jest', Ton despotin</i> , grécky kondak Kristovho narodenia
120	grécky kondak Bohояvlenia, tropár Paschy (prednikonovský text), <i>Pokajania</i> , prokimeny pôstnej večierne, <i>Na reci vavilonstei</i> .
121	<i>Da ispravitsja, Nyňi síly, Vkusíte, Blahoslovľú, O tebí radujetsja</i>
127	3. nedeľa pôstu – irmosy 1. hlasu
128	Veľký kánon – irmosy 6. a 8. hlasu
133	Akatistová sobota – kondak 8. hlasu (znamenný?)
134	Zvestovanie – <i>Archánhel'skij hlas</i> , irmosy Lazárovej soboty 8. hlasu
135	Kvetná nedeľa – irmosy aj tropáre (znam.!!!)
147	Kvetná nedeľa – irmosy aj tropáre (bulh.)

² Číslované po listoch.

- 155 *Dnes blahodat' syjataho Duchu nas sobra* (Kvetná nedeľa, 6. hlas bulh.)
- 156 Veľký pondelok – tripsenec 2. hlasu
- 157 Veľký utorok – tripsenec 2. hlasu
- 158 Veľká streda – tripsenec 3. hlasu
- 159 Veľký štvrtok – irmosy 6. hlasu, *Večeri tvojej tajne*,
- 165 STRASTI – **antifóny** (znam., fity nie sú vždy vypísané, ale často len označené slovom *fita*)
- 194 Tripesnec, *Razbójnika* (svetilen), stichira *Dvi lukavi*, *Tebe od'ijuščahosja* (bulh.? iný variant)
- 198 Stacie na Veľkú sobotu (znam.), irmosy 6. hlasu
- 201 *Voskresní Bóže, Da molčít*
- 203 Stichiry paschy 5. hlasu, **Predvaríša útro** (ypakoj, pozoruhodná melódia!!!)
- 205 Tomášova nedeľa – irmosy 1. hlasu
- 207 Nedeľa myronosičiek – irmosy 2. hlasu
- 209 Nedeľa porazeného – irmosy 3. hlasu
- 211 Prepolovenie – irmosy 8. hlasu
- 214 Nedeľa Samaritánky – irmosy 4. hlasu
- 216 Nedeľa slepého – irmosy 5. hlasu
- 218 Voznesenie – irmosy 5. hlasu
- 220 Päťdesiatnica – irmosy 7. a 4. hlasu
- 224 stichiry na Chvály 4. hlasu, *Priidíte ľudie* znam.
- 228 *Carú nebésenyi* (znam.), *Priidíte ľudie* bulh.
- 230 *Kto ti Spáse rízu razdrá*
- 230 Podobny 8 hlasov
- 236 Kánon Paschy celý!
- 243 pokračovanie: stichiry Paschy
- 246 *Voskresénia deň* dlhé, alliluia s anenajkou
- 247 Päťdesiatnica – dodatočné irmosy k listu 221
- 248 *Voskres Iisus ot hróba* dlhé
- 248 Cherubínska pieseň (bulh., grécky text)
- 251 Trisagion grécke